MAF Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
Par pielikuma "Diskutējam par mums svarīgo" saturu atbild SIA "Laikraksts STARS".
#SIF_MAF2025

Medību vaļasprieks

Par savu pieredzi dabā stāsta Mednieku un makšķernieku kolektīva "Arona 13" dalībnieks Guntars Šēnbergs (attēlā):
— Medībām pievērsos pirms apmēram 30 gadiem. Uzskatu, ka tā ir lieliska atpūta — no darba, no dzīves, no visa. Kad ir brīvs brīdis, dodos dabā. No zīdītājdzīvniekiem visu gadu drīkst medīt lapsas un mežacūkas, arī Amerikas ūdeles un jenotsuņus. Medību laiku katrai sugai var izlasīt MK noteikumos.

Guntars uzsver, ka pastāv individuālās un kolektīvās medības — medības ar dzinējiem sava kolektīva teritorijā. Individuālajās medībās savukārt var doties jebkurš Latvijas iedzīvotājs, kuram ir medību platība un mednieka apliecība.

— Man vairāk patīk individuālās medības, jo tad neviens netraucē, — apgalvo viņš.
— Medīju Aronas pagastā, kas ir samērā liels — 5,5 tūkstoši hektāru. Lubejas galā ir lāči — to esam pamanījuši video kamerā, šodien aktuāla problēma ir vilki, kas krietni savairojušies, un mūsu teritorijā ir arī lūši.

Jautāts par savām pirmajām medībām, Guntars smaida:
— Roka netrīcēja, bet uztraukums, protams, bija. Tikai nekas nesanāca — tik, cik piedalījos pašā procesā...

Tā kā medību kolektīvā iesaistījušies arī Guntara abi dēli, vaicāju, cik dabiski tas notika.

— Jaunieši visu izvēlas paši, — atbild dēlu tēvs. — Medības nav tikai stāsts par šaušanu. Bieži vien dzīvnieks no meža iznāk, bet ne vienmēr uz to šaujam. Ja puiku paņem līdz uz mežu, un bērnam tas interesē, viņš redz dabu, izprot tās būtību, kolektīvā viņš paliks. Jaunieti var pamācīt, bet nav pārāk visā jāievada, jo turpmāk viņš gribēs iet medībās un visu izzinās pats. Jauniešus es iedalītu tā — ir tie, kuriem vasaras vakarā kopā ar draugiem interesē pilsētā *paslīpēt* ielas, un ir tie, kas izvēlas atpūsties dabā, aizbraukt uz mežu, paklausīties putnus un pavērot apkārtni.

Pieminot atspaidu ģimenē — medījums taču ir lieliska maltīte it visiem, Guntars uzsver: — Tas jau ir papildu gandarījums, jo līdz vakariņām medības tomēr ir darbietilpīgs process. Lai tiktu līdz vakariņām, ir jānosēž daudzi vakari tornī, jāierīko dzīvnieku barotavas, jāaizved uz tām barība — tas ir liels aizkadra darbs. Tautā ir priekšstats — ja esi mednieks, tātad uzmet plinti plecā, brauc uz mežu un šauj, bet tas nebūt nav tā. Līdz šaušanai jāiegulda liels darbs. Tiem, kas medī intensīvi, šie procesi ir paši par sevi saprotami.

INESE ELSIŅA

Medības — arī līdzsvara saglabāšanai

AGRITA NUSBAUMA-KOVAĻEVSKA

Mednieciba Latvijā bieži tiek uztverta tikai kā hobijs vai brīvā laika pavadīšanas veids, taču patiesībā tā ir daudz plašāks un nozīmīgāks process. Mednieki ne tikai piedalās dzīvnieku ieguvē, bet arī veicina dabas līdzsvara uzturēšanu, regulē dzīvnieku populācijas un sadarbojas ar zemju īpašniekiem, lai mazinātu postījumus lauksaimniecībā un mežsaimniecībā. Sabiedrībā pastāv dažādi stereotipi un ne vienmēr ir pilnīga izpratne par mednieciības nozīmi, tāpēc ir svarīgi skaidrot mednieku lomu un darbību.

ARTIS ALMANIS, biedrības "Lubānas MRS mednieku klubs" kolektīva vadītājs, stāsta par biedrību un būtisko medniecības jomā.

— Biedrība dibināta 2005. gadā. Kādreiz šī kolektīva nosaukums bija "Lubānas mežrūpniecības saimniecības kolektīvs". Viss ir gājis savu ceļu — ir samazinājušās platības, protams, ir mainījušies biedri, kolektīvs, bet kopumā dzīvo un pastāv. Medību procesā esmu jau no desmit gadu vecuma. Šī ir 22. sezona, kad esmu oficiāls mednieks. 18 gadu vecumā nokārtoju tiesības un iesaistījos procesā kā pilntiesīgs mednieks. Esmu arī kolektīva vadītājs kopš 2022. gada pavasara. Šajā kolektīvā esmu izaudzis, mēs visi viens otru zinām. Šobrīd esam 24 biedri — tas ir vidējs kolektīvs Latvijā. Mūsu rīcībā esošā teritorija ir nepilni 5000 hektāri, kas arī ir vidējā medību kolektīva platība Latvijā.

— Vai jauni biedri pievienojas, vai tas notiek pasīvi?

— Es teikšu, ka šobrīd pievienošanās notiek diezgan pasīvi. Īsti nevar saprast, kāpēc tā ir. Protams, neesam vienīgais kolektīvs. Mednieki pievienojas sev zināmiem cilvēkiem, kolektīviem. Pēdējos gados arī pilsētā apkārt neredzu jaunos, kas vēlētos iesaistīties. Šis ir mainījies, laikam ejot uz priekšu. Es domāju, ka tas ir saistīts ar brīvo laiku — nāk tehnoloģijas, dažādi *gadžeti*. Telefoni cilvēkiem atņem laiku, ko varētu pavadīt dabā. Viņi nododas šiem laika *zagļiem*.

Uzskatu, ka cilvēkam ir jābūt interesei, tad jāiesaistās sarunās par to, ko vispār vēlas un kāds ir redzējums. Tad noteikti var iesaistīties arī kolektīvos, ja atļauj biedru skaits, kas ir noteikts statūtos. Viss ir atrunāts, tāpat kā jebkurā biedrībā. Tas ir kā mazs uzņēmums ar savu budžetu, savu biedru skaitu, veicamajiem darbiem utt.

— Šķiet, ka līdz ar kovida pandēmiju, arī medības ir pieklusušas...

— Kovida laiks ienesa savas nianses. Uz brīdi bija liegts pulcēties, kas medību procesu nedaudz dažādoja. Nav tikai kolektīvās medības, ir arī individuālās medības, un katrām ir savs laiks, termiņi un noteikumi. Individuālās medības no malas nav tik redzamas. Cilvēks izvēlas medību vietu un konkrēto veidu.

Laikam ejot, ieviešas dažādas nianses, bet kopumā ierobežojumi saistībā ar kovidu ir beigušies, un šobrīd var aktīvi medīt. Ja skatāmies uz šodienu, tad dzinējmedību laiks ir beidzies, un šobrīd vairāk notiek individuālās medības, medījot to, kas ir atļauts.

Artis Almanis teic, ka medības ir sava veida hobijs, bet tam ir arī tālākejoši mērķi, piemēram, veselīgas populācijas saglabāšana. Foto no personiskā arhīva

— Kādi ir lielākie izaicinājumi medību jomā?

— Viens no lielākajiem ir mednieka tēls sabiedrībā. Es arī lietoju sociālos tīklus, un, godīgi sakot, tas, kas tur tiek atainots, bieži vien mednieku nostāda ļoti zemā līmenī.

Mēs redzam, ka notiek dažādi gadījumi, kas sabojā koptēlu. Bet viena indivīda dēļ nevajadzētu spriest par visiem. Katrā jomā ir kāds, kas kaut ko sabojā. Jāskatās uz kopējo pienesumu — kāpēc mednieciba vispār ir vajadzīga. Uzskatu, ka jāsāk ar izglītošanu. Tas jāsāk jau no bērna kājas, ģimenē. Ja ģimenē ir šīs zināšanas, bērni ar tām izaug. Nākamais ir skola. Esmu dzirdējis, ka skolās tas kaut kādā mērā tiek darīts. Tas ir ļoti svarīgi — ne tikai atšķirt dzīvniekus, bet arī saprast viņu uzvedību. Ja sabiedrība būtu vairāk izglītota, tad cilvēki nepietiekamu stereotipus vai viedokļus, bet būtu daudz plašāka izpratne par to, kas ir mednieciba un kāpēc tā pastāv un ir nepieciešama.

Cilvēkiem vajadzētu pamēģināt aprunāties ar medniekiem vai piedalīties procesā, lai izpratne būtu plašāka. Var aizbraukt līdzi arī individuālajās medībās, pasēdēt tornī, pavērot dzīvnieku kustību, aprunāties. Ja ir interese, cilvēks vienmēr atradīs veidu, kā iegūt informāciju.

— Divi izplatītākie stereotipi: medības ir tikai hobijs, un otrs — medībās iet tikai tādēļ, lai iegūtu gaļu.

— Nenoliegšu, tas ir vaļasprieks, tomēr jāteic, ka medības nekad nav bijis lēts hobijs. Ir jārēķinās ar noteiktām izmaksām. Tas laiks jau ir beidzies, kad cilvēki gāja mežā tikai pēc gaļas. Protams, gaļa ir produkts, kas rodas medību procesā. Tomēr arī tas nav bez maksas. Lai nomedītu dzīvnieku, ir pietiekami lielas izmaksas. Uzskatu, ka veikalā to nopirkt ir krietni lētāk. Tiesa, meža gaļa ir labāka. Dzīvnieks ir barojies ar to, kas ir mežā.

Bet, ja kāds grib vienkārši pašaudīties, tad mežs nav tā vieta, šim nolūkam ir paredzētas šautuves, kur to var darīt droši. Arī es pats nodarbojos ar šaušanas sportu.

Šāvienam, kuru izdara mednieks, jābūt pārdomātam. Ir jāsaprot, kāpēc tas tiek raidīts.

Nesen bija arī šaušanas sacensības — mednieku biatlons. Tas norisinājās pirmo reizi, un paldies Latvijas Mednieku savienībai, kas to organizēja. Tiesa, atsaucība nebija liela, bet dauzdos pasākumos sākums vienmēr ir lēnāks. Cilvēki baidās no kaut kā jauna, baidās pamēģināt, bet tas ir ļoti labs veids, kā pavadīt laiku svaigā gaisā un labā kompānijā.

Medību kolektīva ikdiena neaprobežojas tikai ar medībām. Tā ietver arī dažādas talkas, infrastruktūras labiekārtošanu un uzturēšanu. Notiek arī sava veida saliedēšanās pasākumi. Cilvēki pavada laiku kopā, dažādās grūtībās viens otru labāk iepazīst. Tāpat tā ir būšana dabā, relaksācija. Medības ne vienmēr ir saistītas ar ieroča mēlītes nospiešanu. Var aizbraukt uz mežu, paklausīties dabā, vērot dzīvniekus un baudīt to, ko daba sniedz.

— Kāpēc medības nav tikai vaļasprieks?

— Ja vēlies būt mednieks, tev jāiegulda savs brīvais laiks. Tas ir vērtīgākais, kas mums ir. Mednieciba ir arī sava veida pakalpojums, kā rezultātā tiek regulētas dzīvnieku populācijas, izņemti vājākie vai slimie dzīvnieki, samazināta populācija, kur tā ir par lielu. Tas viss ir reglamentēts ar noteikumiem un likumiem. Nav tā, kā dažkārt domā, ka mednieks šauj visu, ko redz, vai kas kustas.

— Kāda ir medniecības loma dabas līdzsvara uzturēšanā?

— Viens no aspektiem ir populāciju regulēšana. Piemēram, vietās, kur ir daudz briežu dzimtas dzīvnieku, tie var nopostīt mežaudzes un lauksaimniecības kultūras. Tāpēc jāatrod balanss. Šobrīd jautājums ir pacelts augstā līmenī un ir jāatrod kompromiss. Mednieki drīkst darīt, bet īsti ne līdz galam. Rezultātā cieš viena no galvenajām tautsaimniecības nozarēm.

Tāpat apspriests ir jautājums par vilkiem un to populāciju. Jāteic, Madonas novadā to vienmēr ir bijis daudz. To var izskaidrot ar lielo mežu daudzumu. Vilki dažkārt parādās arī piepilsētās, klejo dienas laikā, dažkārt nebaidās no cilvēkiem. Tas nav saistīts ar mežizstrādi. Tāpat tas nenozīmē, ka tie ir slimi — bieži vien tas ir saistīts ar barības meklēšanu. Vilka galvenā barība ir mežacūkas, bet pēdējos gados to ir mazāk Āfrikas cūku mēra dēļ. Tad seko lielie pārnadži, kurus ir sarežģītāk nomedīt. Līdz ar to vilks meklē citus, vieglāk iegūstamus barības avotus. Dažkārt tie ir suņi vai citi mājdzīvnieki piepilsētās. Ir jāprot pieņemt pareizos lēmumus, lai nenodarītu kaitējumu. Bija laiks, kad vilkiem nebija nekādu limitu. Kad varēja ielenkt, tad medīja. Tas neko lielā mērā nenodarīja populācijai. Vilks ir pietiekami uzmanīgs dzīvnieks, nemaz tik viegli nav nomedījams. Manuprāt, būtu jāmedī nedaudz vairāk, lai izvairītos no uzbrukumiem ganāmpulkiem un mājdzīvniekiem. Protams, no postījumiem nevar izvairīties, bet jāsaprot, kādas ir tendences.

— Dažkārt arī no lauksaimniekiem tiek saņemti pārmetumi par postījumiem, ko nodara meža zvēri.

— Arī šeit ir jāatrod sadarbība. Vienmēr var vērsties pie medību koordinatoriem, kas var palīdzēt rast risinājumu. Visas platības praktiski ir sadalītas starp kolektīviem, un, ja īpašnieks vēlas sadarboties, tiek noslēgti līgumi. Tas laiks ir beidzies, kad mednieki varēja iet, kur grib.

Sadarbība ar zemes īpašniekiem lielākoties ir laba. Mēs arī paši cenšamies laikus novērst bojājumus. Piemēram, bebri būvē dambjus meliorācijas sistēmās. Ja tos nepamana, var applūst gan lauksaimniecības zeme, gan mežaudzes. Tāpēc nepārtraukti jābūt mežā un jāseko līdzi, kas notiek.

Katram kolektīvam ir atrunātas ārējās robežas, kurās tie var darboties. Šīs robežas nevajadzētu pārkāpt. Atliek komunicēt ar teritorijā esošajiem zemju un mežu īpašniekiem, jāsadarbojas ar viņiem. Visu var risināt sarunu ceļā.

— Kā redzat medību nākotni Latvijā?

— Ir sarežģīti, bet ir jāstrādā gan ar nevalstiskajām organizācijām, gan sabiedrību, lai izglītotu. Es domāju, ka medībām nākotne ir. Mēs esam mežu valsts, mums ir daudz dzīvnieku. Jāstrādā ar sabiedrību, jāizglīto cilvēki un jābūt atvērtiem sarunām. Tikai komunicējot var panākt rezultātu.

Ar atbildību un cieņu pret dabu

ZANE BIKOVSKA

Medības sabiedrībā bieži tiek uztvertas kā vaļasprieks vai tradīcija, taču tiem, kas tajās iesaistīti, medības ir daudz vairāk nekā brīvā laika nodarbe. Tā ir atbildība, zināšanas, lēmumi un darbs, kas bieži paliek neredzams ārpus meža robežām. Mednieka ikdiena nav tikai došanās uz medībām, bet arī rūpes par dzīvnieku populācijas regulēšanu, drošību un sadarbība ar zemju īpašniekiem. Ko patiesībā nozīmē būt medniekam, skaidro biedrības "Mednieku klubs "Murmastiene"" vadītājs, Latvijas mednieku savienības Madonas reģiona nodaļas vadītājs DAINIS TUČS — aktīvs medību nozares pārstāvis un dabas draugs ar ilggadēju pieredzi.

— Esmu beidzis Rankas Meža skolu, kur mācījos par mežsargu. Jau pirms tam interesējos par dabu, norisēm tajā un dzīvniekiem, tāpēc izvēlējos mācīties šajā skolā. Mednieka apliecība man ir kopš 1992. gada, kad atgriezos no dienesta armijā. Lai gan man ir mežsarga izglītība, darba gaitas iegrozījās Dabas aizsardzības pārvaldē, sargāju dabu. Lielākais pienākums ir Latvijas lielāko ezeru kontrole, viss, kas saistīts ar tiem, — individuālie noteikumi, makšķerēšana, zveja un arī medības. Dabas aizsardzības pārvalde ir mana vienīgā darbaviete. Pēc prakses gan mazlietiņ pastrādāju

Dainis Tučs uzsver — mednieks ir dabas līdzsvara sargs, un atbildīga medīšana nozīmē rūpes par vidi. Foto no personiskā arhīva

Varakļānu mežniecībā, — ar sevi iepazīstina Dainis Tučs.

Viņš norāda, ka medījamo dzīvnieku limitu noteikšana un uzskaites aizgājušas pašplūsmā. Ja agrāk bija stingri noteikts ievērot pareizu medījamo dzīvnieku uzskaiti un nomedīšanas dzimumstruktūru, tad mūsdienās tas vairāk aizvirzījies „demokrātijas" virzienā. Ir mednieku kolektīvi, kas apzinīgi veic uzskaites un nav vienas dienas saimnieki, bet gan ilgtermiņā plāno savu saimniekošanu un attīstību, ievērojot ilgtspējīgas medību saimniecības principus un rūpējoties par medījamo dzīvnieku populācijas līdzsvaru ilgtermiņā.

— Domāju, ka nākotnē mednieku vidū paliks tie kolektīvi, kas spēj gudri un saprātīgi plānot medību saimniecības attīstību ilgtermiņā un godprātīgi ievēro nosacījumus. „Mednieku klubā „Murmastiene"" ir trīsdesmit biedri. Medniekiem jāplāno pareiza dzīvnieku uzskaite, ievērojam, ka nevar medīt jaunos bullīšus agrāk par brīdi, kad viņi sasnieguši nomedīšanas vecumu. Arī briežu govis tagad nemedījam, uzskatām to par neētisku rīcību, jo, kā zināms, viņām šobrīd ir grūsnības periods un teliņš vēderā jau ir diezgan liels.

Kā kolektīva vadītājam man ir pienākums organizēt medību tornīšu izbūvi, iesaistīt kolektīvu, organizēt dzinējmedību stāvtornīšu izbūvi. Mednieks ir tas, kurš iesaistās visos procesos — dodas medībās, brauc medīt uz postījumu vietām, veic biotehniskos pasākumus, pieskata savas platības. Bet diemžēl ir arī tādi mednieki, kā mans draugs Māris saka, mednieku apliecības nēsātāji, kuri divreiz gadā atnāk tikai uz dzinējmedībām. Lepojamies, ka esam spēcīgs kolektīvs, mēģinām celt savu vizuālo tēlu, atbalstām visus pasākumus un esam aktīvi, — uzsver Dainis Tučs.

Lūgts pavērtēt sabiedrības attieksmi pret medniekiem un medībām, Dainis secina — lielā mērā viss atkarīgs no pašiem medniekiem — kā viņi komunicē ar zemes īpašniekiem, kā prot palīdzēt un reaģē situācijās, kad nodarīti postījumi. Protams, katru lauku nosargāt nav iespējams, bet, runājot ar platību saimniekiem, visu var sakārtot.

Aizvadīto gaides medību sezonu Dainis vērtē kā ļoti labu tieši trofeju ziņā. Laikapstākļu dēļ dzinējmedības tik labi nav neizdevušās, bet ik gadu mednieki var lepoties ar skaistām trofejām, kuras tiek vestas uz lielajām trofeju izstādēm un ir pierādījums tam, ka „Mednieku kluba „Murmastiene"" kolektīva dalībnieki medī pareizi un atbildīgi.

— Cenšamies celt mednieku tēlu, lai no sabiedrības nesaņemtu pārmetumus vai negatīvu attieksmi. Diemžēl Latvijā ir gadījumi, kad mednieki nošauj suņus, piedalās medībās no mašīnām, kas bojā mednieku tēlu sabiedrības acīs. Cilvēks dabas procesos ir iejaucies tik tālu, ka bez medībām un dzīvnieku skaita saprātīgas regulēšanas vairs nevar iztikt. Mūsu mednieku kolektīvs ļoti atbalsta Ukrainu šī brīža smagajā, grūtajā situācijā. Sadarbībā ar Ukrainas sieviešu medību klubu „Diāna" sūtām uz fronti pārstrādāto medījuma produkciju. Nupat jau ceļā devušās tūkstoš konservu kārbas, un vēl tikpat ir procesā. Ar mātes Dabas dotajām veltēm ir jādalās — ir cilvēki, kuriem šobrīd atbalsts ir nepieciešamāks. Arī vietējās kopienas trūcīgākos cilvēkus atbalstām — medījuma konservus esam devuši pansionātu iemītniekiem. Esam pretimnākoši, atbalstām tos, kuriem klājas grūtāk, — nosaka Dainis.

Žogi un suņi no vilkiem nepasargā

IVETA ŠMUGĀ

Latvijā jau ir beigusies 2025./2026. gada vilku medību sezona, kuras laikā nomedīti 370 vilki, kas ir maksimālais pieļaujamais nomedīšanas apmērs.

Šajā medību sezonā visvairāk vilku nomedīts Madonas novadā — 39 dzīvnieki, Valmieras novadā — 31 vilks, kā arī Gulbenes novadā — 23 vilki.

Katrs izbadējies vilks tomēr ir potenciāls drauds zemnieku saimniecībām, kur tur lopus. Ošupes pagastā ZS "Zīles" ir šķirnes aitu saimniecība, kurā mīt 'Latvijas tumšgalves'. Te audzē arī šķirnes krustojumus.

Uz vaicājumu par plēsēju dzīvnieku apdraudējumu aitu ganāmpulkam ZS "Zīles" saimnieks Armands Kozulis atsauc atmiņā:
— Mūsu aitām lielais vilku uzbrukums notika 2019. gada 9. jūlijā, kad vilki nokoda un savainoja kopā 76 aitas. Vilku medības sākas no 15. jūlija, līdz ar to mednieku rīcību ierobežo likums, un toreiz mednieki nevarēja neko aizsargāt. Līdz ar to ir jautājums ne tikai par limitiem, bet arī par kompensācijām. Eiropā zemniekiem ar vilkiem nav problēmu, tos pat nešauj. Ja tā būtu pie mums, tad vilku būtu krietni par daudz.

Aitu audzētāji kopsapulcē ir runājuši, kā pasargāt aitu ganāmpulku no plēsēju uzbrukuma, vēlas, lai palielina licenču skaitu vilku medībām. Valdes pārstāvji tiekas arī ar ministriju atbildīgajām personām. Viss tiek darīts, bet saistībā ar Zaļā kursa virzienu ir diezgan grūti pārliecināt, ko mainīt. Te ir runa par kompensācijām, jo viens būtu tas, ka atļautu nomedīt vairāk vilku, bet nav jau tā, ka vilkus var medīt jebkurā laikā. Uzbrukumi lopiem notiek kā ziemā, tā vasarā.

Vilki jau mums blakus nedzīvo, ir caurstaigātāji, noiet garus gabalus, apstaigā lielas platības. Nāk no Lubānas mitrāja, no Teiču purva, nāk no Cesvaines mežu masīva. Ir audzētāji, kas vilku dēļ aitas vairs neaudzē. Vasarā jau ir viegli izdzīt aitu ganāmpulku ganībās, ir nojume, ūdens blakus. Rītā izlaiž, vakarā sadzen kūtī. Mēs ganām tādās vietās, kas, šķiet, vilkiem nav saistošas. Ja ganītu tur, kur gribētu, tad vilki aitās tiktu un kādu apēstu katru gadu.

Vaicājot, kā vēl var nodrošināties pret plēsēju postījumiem, Armands zina: — Jāceļ milzīgi žogi, kam nevar izlīst arī pa apakšu, bet lauksaimnieki uzsver — tas nav ekonomiski izdevīgi, žogi un to ierīkošana maksā daudz. Citi mēģina nodrošināties ar suņiem, bet suns arī ir jāuztur un jāapmāca. Suņi rej, sacelt troksni, bet nepasargā. Ir bijis tā, ka pašiem suns ir saplēsts, un ir jāved uz veterināro ambulanci. Domāju, ka, skrienot gar meža malu, uzklupa lūsis, saplēsās ar suni. Beidzamo gadu laikā arī lūšu skaits ir palielinājies.

Īpašs brīdis — aitu māte stāv sardzē. Foto no personiskā arhīva

Ar ko atšķiras lūša uzbrukums? Tas sēž kokā, noskata upuri no augšas, seko lēciens un asie zobi. Vilku postījumi ir bīstamāki tāpēc, ka tad, kad tie uzbrūk barā, nokož vairāk dzīvnieku, nekā var apēst vienā reizē. Aitu ganāmpulkā tiekot, tas nozīmē sakostas 10—20 aitas. Vienas *zelta receptes* nav. Lai gan pašlaik vilki Eiropas Savienībā ir aizsargājami, to skaits pamazām pieaug, tāpēc ar līdzīgām problēmām saskaras aitkopji arī Vācijā un Francijā, kur vilkus medīt aizliegts. Zinu, ka pie mums tā nav, bet ārzemēs ir fermas, kur aitas dzīvo tikai iekšā, tās pat ārā nelaiž. Ja nebūtu vilku, dzīvnieki Latvijā varētu ganīties ārā cauru gadu.

Lai kaut ko mēģinātu panākt, visiem dzīvnieku audzētājiem jāapvienojas. Arī Latvijas Aitu audzētāju asociācijā par plēsēju postījumiem esam runājuši katru gadu, — secina Armands Kozulis.

Viņš piebilst: — Arī apdrošināšana kaut daļēji ļautu kompensēt zaudējumus, taču pilnībā problēmu nerisinātu. Jo biežāki būtu vilku uzbrukumi, jo dārgāki būtu apdrošināšanas maksājumi.

Kā saimnieks uzskatu, ka man ierīkot 100 tūkstošu eiro vērtu žogu ir daudz lielāks ieguldījums nekā dažu vilku izšaušana, ko mednieki varētu izdarīt laikus, savlaicīgi saņemot atļaujas un izšaujot tajā brīdī, kad vilki ir pieejami.

Lai gan "Zīļu" saimnieks ar vietējiem medniekiem, saņemot atļaujas, arī ir gājis medībās, tās neesot bijušas veiksmīgas. Iemesls — speciālo medību atļauju teritorija bija ierobežota, turklāt nakts tumšajā laikā vilkus šaut nedrīkst. Tāpat nedrīkst izmantot nakts redzamības tēmekļus.